

fod, som Sparekassen betaler, saa vilde de derved være afskaarne fra uden videre og i Stridens Hede, som han sagde, at træffe forandrede Bestemmelser. Med denne Motivering indstillede saa Udvalget, at Bestemmelserne angaaende Rentens Fastsættelse i Loven skulde falde bort, hvorefter Regeringen for at bringe denne Sag igennem og opnaa de Fordele for Sparekassernes Udvikling her i Landet, som Lovforslaget iøvrigt bød, saa sig nødsaget til at lade den paagældende Bestemmelse falde. Den daværende Indenrigsminister udtalte, at han var kommen til Erkendelse af, at medens Regeringen først og fremst havde ønsket at se paa Sparernes Tary, havde Folketinget væsentlig set paa Sparekasserne særlig som Laangiverne.

Det vil efter denne Udvikling ses, at dette Forslag om en Maksimering af Renten har været foreslaaet af Sparekassekommissionen, af Regeringen og har været vedtaget af Landstinget, men er strandet paa Folketingets Modstand, som bevirkede, at Bestemmelsen udgik. Denne Modstand skyldes dog, som det vil ses, Frygt for Konsekvenserne, derimod paa ingen Maade Lyst til at opmuntre Sparekasserne til at betale højere Rente end forsvarligt. Det blev udtrykkelig udtalt af Ordføreren i dette Ting, at det ikke var af Ulyst til at se Sparekasserne betale en moderat Rente og drive en forsigtig Forretningsførelse, men det var af principielle Grunde, og fordi man ikke var sikker paa, at en Bestemmelse af denne Beskaffenhed ikke kunde virke til Skade under forskellige Forhold og gribe forstyrrende ind, hvor man ikke ønskede at gribe forstyrrende ind. Nu er det altsaa, at der netop her i Tinget bringes et privat Lovforslag ind, som gaar i samme Retning, men saaledes, at Rentefoden ikke skal optages i selve Loven, og Renten derved gøres uforanderlig uden Lovhjemmel, men derimod, at Rentens Fastsættelse henlægges til et Sparekasseraad, som periodisk skal være bemyndiget til at kunne forandre Maksimumsrenten, en Tanke, som for Resten var drøftet i Sparekassekommissionen i 1879, men som ikke fandt tilstrækkelig Understøttelse, idet man frygtede for, at man derigennem vilde kunne opnaa for ofte vekslende Rentefod i Sparekassernes Virksomhed, som atter kunde medføre Ulemper, som man frygtede for. Derfor blev Spørgsmaalet om den periodisk fastsatte Rente efter Pengemarkedets Tilstand ikke bragt videre. Under disse Omstændigheder tror jeg, at det høje Ting vil være enig med mig i, at der er

Grund til at gøre Rede for, hvilken særegen Foranledning der nu er til at skride til en saadan Forholdsregel, og hvilke Erfaringer der er gjort, som retfærdiggøre et saadant Forslag om, at Indskud paa Kontrabog i Sparekasser eller Banker ikke længere maa være fri, dersom Institutet vil beholde sin Stempelpapirsbegunstigelse. Jeg maa her i Anledning af den ærede Ordførers Udtalelse om, at man ved at fraskrive sig sin Stempelpapirsbegunstigelse beholder sin Frihed, gøre den Bemærkning, at dette jo er ganske rigtigt, men en Sparekasse, som ikke har nogen Stempelpapirsbegunstigelse, vil i Virkeligheden være afskaaren fra at fungere som Sparekasse, hvilket jeg tror, at ogsaa den ærede Ordfører, hvis Argumentation paa dette Punkt jeg for øvrigt ganske kan tiltræde, vil være enig med mig i. Forholdet er da dette, at vi i de sidste Aar ere Vidne til en Jagen og et Kapløb mellem disse Institutioner, der modtage Sparekasseindskud, som truer med at blive en virkelig Fare for en naturlig og rolig Udvikling. Institutionerne søge nemlig at overbyde hinanden ved at byde en Rente, den ene højere end den, som den anden byder. Der er jo for Øjeblikket ret ekstraordinære Pengeforhold til Stede, og med Støtte af den høje Diskonto, vi leve under, have for nærværende Tid Bankerne Overtaget i denne Konkurrence, om jeg maa kalde det saa, mellem Spareinstitutionerne. Bankerne have paa Grund af den høje Bankrente Adgang til nu at kunne betale en temmelig høj og væsentlig højere Rente, end man tidligere har kunnet opnaa for Sparekasseindskud; men hvis dette Forhold skulde blive forandret, vilde de rene Sparekasser efter mit Skøn faa Overtaget i Konkurrencen. Bankerne ere nemlig nødsagede til at se paa deres Aktionærers Interesser og sørge for, at der bliver et Overskud. De maa saa, hvis Forholdene vende sig, henvende sig til Sparekasserne, med hvem de saa skarpt have konkurreret under de nuværende Forhold og Forhold, som ligne disse, for at anmode dem om dog at sætte deres Sparekasserente ned, da de ellers ikke ville være i Stand til at staa sig i Konkurrencen med disse Institutioner, der jo ikke skulle opnaa noget Overskud af deres Virksomhed og ikke udbetale nogen Dividende. Jeg anser det imidlertid for ret tvivlsomt, om Sparekassebestyrelserne til den Tid egentlig ville blive trufne hjenne af disse Banker. Naar man under saa vanskelige Forhold har maattet opretholde en saa skarp Konkur-